
Aika 23.09.2026, klo 09:00

Paikka OYS A1 Vanamo/Ratamo. Etäyhteys mahdollistettu.

Käsiteltävät asiat

- § 105 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 106 Pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 107 Työjärjestyksen hyväksyntä**
- § 108 Yhteistyö kuntien kanssa**
- § 109 Pohteen järjestöavustusten periaatteet ja hakuaikataulu 2027**
- § 110 Infot**
- § 111 Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelma vuosille 2027–2030/
Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan lausunto**

Osallistujat

Maire Mäki, puheenjohtaja
Elina Hyttinen, 1. varapuheenjohtaja
Tarja Jäminki, sihteeri
Jenna Gonçalves Da Silva
Elisa Hallapuro
Aleksi Hintta
Sari Huuskonen
Susanna Kisner
Esa Lehto
Kaisa Louet
Mikko Merihaara
Joni Meriläinen
Tarmo Raatikainen
Mauno Soronen
Maija Koistinen
Outi Korhonen, viestintäpäällikkö
Helena Liimatainen, järjestötyön koordinaattori
Sirkka-Liisa Mikkonen
Sanna Salmela, hyvinvoinnin edistämisen päällikkö
Marjo Riitta Tervonen, yhteistyöjohtaja
Jere Viinamäki
Kaisa Väyrynen, hyvinvoinnin edistämisen koordinaattori

§ 105**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Hallintosäännön 144 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja. Kokouskutsu tulee lähettää, mikäli mahdollista, vähintään kolme (3) päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai velvollisuus.

Hallintosäännön 146 §:n mukaan esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Toimielin on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä (hyvinvointialuelaki 108.2 §). Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat ja onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

§ 106**Pöytäkirjantarkastajien valinta**

Lautakunta valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

§ 107**Työjärjestyksen hyväksyntä**

Lautakunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

§ 108**Yhteistyö kuntien kanssa**

PPHVADno-2026-28602

Valmistelijat / lisätiedot:

Marjo Riitta Tervonen, yhteistyöjohtaja, marjoriitta.tervonen@pohde.fi

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan tehtävänä on seurata kuntien, järjestöjen sekä muiden sidosryhmien kokemusta ja -palautetta yhteistyöstä sekä raportoida siitä tulevaisuuslautakunnalle ja aluehallitukselle.

Lautakunta on käsitellyt kokouksessaan 18.3.2026 infona sitä, miten lautakunta seuraa kuntien kokemusta yhteistyöstä. Lautakunnalle on kerätty Kuntaliiton ja Hyvinvointialueyhtiö HYVIL Oy:n kyselyistä ja hyvinvoinnin edistämisen kuntakorttien tuloksista kooste, joka esitellään lautakunnalle ja joka annetaan tiedoksi tulevaisuuslautakunnalle ja aluehallitukselle. Kooste voidaan jatkossa esitellä mahdollisuuksien mukaan vuosittain. Jatkossa seurataan myös kyselyiden tulosten lisäksi hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen 2026–2030 tavoitteiden toteutumista.

Ehdotus

Yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervonen (p. 050 348 5227):

Lautakunta merkitsee esityksen kuntayhteistyöstä tiedoksi ja lähettää sen edelleen tulevaisuuslautakunnalle ja aluehallitukselle tiedoksi.

§ 109**Pohteen järjestöavustusten periaatteet ja hakuaikataulu 2027**

PPHVADno-2026-28375

Valmistelijat / lisätiedot:

Helena Liimatainen, järjestötyön koordinaattori, helena.liimatainen@pohde.fi

Liitteet

1 Pohteen järjestöavustusten periaatteet 2027

2 Ohje Pohteen avustuksen hakijalle 2027

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7 §:n mukaan hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Saman lain 6 §:n mukaan myös kunnan on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Pohteen lisäksi myös Pohjois-Pohjanmaan kunnat myöntävät järjestöille avustuksia. Avustusperiaatteet ja -käytännöt vaihtelevat kunnittain.

Pohteelta haettujen toiminta-avustusten määrä on kasvanut vuosittain seuraavasti: Vuonna 2024 avustuksia haettiin lähes 591 000 €, 2025 yli 609 000 € ja 2026 jo lähes 814 000 €. Myös haettujen kumppanuusavustusten määrä on kasvanut merkittävästi: Vuonna 2024 avustuksia haettiin yli 774 000 €, 2025 lähes 832 000 € ja 2026 yli 963 000 €. Avustusmääräraha on pysynyt vuosittain samana: yhteensä 800 000 €.

Suuri osa Pohteen avustusta saavista järjestöistä on sosiaali- ja terveystalouden järjestöjä, joiden merkittävien rahoittajien on Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA. Valtakunnallisesti STEA-avustusten määrä puolittuu vuoden 2024 tasosta 384 M€ vuoden 2027 tasoon 190 M€. Vuonna 2024 Pohjois-Pohjanmaan alueelle myönnettiin STEA-avustuksia 19 M€ ja vuonna 2026 enää 13 M€. STEA tekee ehdotuksen vuoden 2027 avustuksista joulukuussa 2026 ja sosiaali- ja terveysministeriö päättää niistä tammikuussa 2027.

Pohde valmistelee sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustushanketta sosiaali- ja terveysjärjestöjen alueellisen toiminnan sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi. Harkinnanvarainen 25 M€:n vuosittainen määräraha jaetaan hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille vuosina 2027–2030. Sosiaali- ja terveysjärjestöt toimivat hankkeissa osatoteuttajina. Vuoden 2027 hankepäätös tehdään ministeriössä alkuvuodesta 2027. Määräaikaisella hankkeella ei kokonaisuudessaan voida paikata STEA-avustusleikkauksista johtuvaa alueelle syntyvää sosiaali- ja terveysjärjestötoiminnan aukkoa.

Toimintaympäristön merkittävän muutoksen vuoksi Pohteen järjestöavustusperiaatteisiin vuodelle 2027 on tarpeen tehdä aikaisempaa tarkempia rajauksia, jotta avustukset voidaan jatkossakin kohdentaa tarkoituksenmukaisesti ja vaikuttavasti.

Vuoden 2027 järjestöavustusperiaatteita on valmisteltu keräämällä vuonna 2026 avustusta hakeneilta palautetta (n=25), järjestämällä avustusperiaatteiden

mahdollisiin muutoksiin liittyvä työpaja järjestöfoorumissa (n=32), toteuttamalla kysely järjestöyhteistyöryhmälle, toimialueiden järjestöverkostojen koolle kutsujille ja kuntien järjestöhdyshenkilöille (n=22), mahdollistamalla kuntajohtajien osallistuminen kirjallisesti avustusperiaatteiden mahdollisten muutosten arviointiin (n=3), toteuttamalla kysely vuoden 2027 rahoitusnäkymistä STEA-avustusta vuonna 2026 Pohjois-Pohjanmaalla toteutettavaan toimintaan saaville järjestöille (n=33) sekä laskemalla avustusperiaatteiden mahdollisten muutosten euromääräisiä vaikutuksia avustuskokonaisuuteen. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta on käsitellyt asiaa infona elokuun kokouksessa ja ohjannut avustusperiaatteiden valmistelua kerätyn tiedon pohjalta.

Kerätyn tiedon ja lautakunnan linjausten mukaisesti avustusperiaatteisiin esitetään muutoksia. Keskeisimmät avustusperiaatteisiin tehdyt muutokset ovat seuraavat:

- Avustettavan toiminnan tulee ensisijaisesti kohdistua avustusperiaatteissa määriteltäviin kohderyhmiin tai jos toiminta kohdistuu muihin kohderyhmiin, sen tulee olla maantieteellisesti laajaa ja merkittävässä roolissa Pohteen palvelujen kokonaisuuden näkökulmasta.
- Kumppanuusavustusten muun rahoituksen osuuden tulee olla vähintään 50 % toiminnan kokonaisrahoituksesta ja kumppanuusavustusta voidaan myöntää yhteen avustuskohteeseen enintään 10 % kumppanuusavustuksiin varatusta määrärahasta.
- Myös toiminta-avustukset ovat harkinnanvaraisia ja tehtävälle kokonaisharkinnalle on määriteltä kriteerit.
- Retkien, matkojen tai tapahtumien kuluihin voidaan myöntää avustusta enintään 500 € hakemusta kohden.
- Yhteistyön vaatimus kevenee ja on samanlainen kaikille hakijoille kohderyhmästä riippumatta.

Muutokset mahdollistavat avustuksen hakijoiden tasavertaisen kohtelun, luontevan rajauksen suhteessa kuntien avustustoimintaan, Pohteen palvelukokonaisuuden kannalta merkittävien toimintojen avustamisen, reagoimisen STEA-avustusten muutoksiin sekä haettavan valtionavustushankkeen huomioimisen avustamisessa.

Avustusperiaatteiden mukaisesti Pohteen järjestöavustusta voi hakea yleishyödylliseen toimintaan, joka edistää Pohjois-Pohjanmaan alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä tai turvallisuutta. Avustukset jakautuvat kahteen avustuslajiin: toiminta-avustukset ja kumppanuusavustukset. Kaikki avustukset ovat harkinnanvaraisia.

Pohteen vuoden 2027 järjestöavustukset haetaan sähköisen asiointijärjestelmän kautta. Avustusperiaatteiden liitteenä on ohje, joka helpottaa sähköistä asiointia.

Aluevaltuusto päättää Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelmasta 16.11.2026. Avustusten haku voi alkaa vasta tämän jälkeen. STEA-avustusehdotus julkaistaan joulukuun alussa. Kumppanuusavustusten hakuaika alkaa sen jälkeen ja toiminta-avustusten hakuaika jatkuu vielä muutamia päiviä sen jälkeen.

Aluevaltuusto päättää Pohteen talousarviosta joulukuussa. Vielä ei ole tiedossa, minkä suuruinen avustusmääräraha vuodelle 2027 on käytettävissä. Avustusmäärärahan jakautumisesta avustuslajeittain ei siis vielä voida päättää. Haettujen toiminta-avustusten kokonaismäärä ja STEA-avustusehdotus ovat tiedossa lautakunnan joulukuun kokoukseen mennessä.

Ehdotus

Yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervonen (p. 050 348 5227):

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta hyväksyy esittelytekstin perusteella

- liitteen mukaiset Pohteen järjestöavustusten periaatteet 2027
- liitteen mukaisen ohjeen Pohteen avustuksen hakijalle 2027.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta päättää esittelytekstin perusteella vuoden 2027 järjestöavustusten hakuakataulusta seuraavasti:

- Toiminta-avustusten haku aika on 17.11.-9.12.2026.
- Kumppanuusavustusten haku aika on 7.12.2026-11.1.2027.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta päättää vuoden 2027 avustusmäärärahan jakautumisesta avustuslajeittain ehdollisena joulukuun 2026 kokouksessa.

§ 110**Infot**

PPHVADno-2026-16893

1. Sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi haettavan STM:n valtionavustushankkeen hakuaikataulu: Helena Liimatainen, Marjo Riitta Tervonen
2. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelman 2027-2030 arviointimittarit: Sanna Salmela, Kaisa Väyrynen
3. Osallisuus-, asiakaskokemus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma OSATA 2027-2030: Marjo Riitta Tervonen
4. Pohteen yhteistoimintaneuvottelut: Marjo Riitta Tervonen
5. Lautakunnan toimintasuunnitelma, syksy 2026: Marjo Riitta Tervonen
6. Vaikuttamistoimielinten kuulumiset

Ehdotus

Yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervonen (p. 050 348 5227):
Lautakunta merkitsee infot tiedoksi.

§ 111**Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelma vuosille 2027–2030/ Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan lausunto**

PPHVADno-2026-15959

Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnosta vuosille 2027-2030 on valmisteltu kuluvan vuoden aikana. Pohjois-Pohjanmaan asukkaat, Pohteen henkilöstö ja luottamushenkilöt sekä alueen järjestöt, kunnat, seurakunnat, yritykset ja oppilaitokset ovat voineet osallistua suunnitelman valmisteluun muun muassa Pohteen järjestämissä tilaisuuksissa keväällä 2026. Suunnitelmaa on käsitelty myös Pohteen eri toimielimissä ja muissa yhteistyöfoorumeissa. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta ja tulevaisuuslautakunta ovat pitäneet yhteiskokouksen 16.4.2026, jossa valmisteltiin järjestämissuunnitelmaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmaa.

Järjestämissuunnitelman luonnos sisältää Pohteen sosiaali- ja terveystalvelujen keskeiset tavoitteet vuodelle 2030 sekä toimenpiteet vuosille 2027–2028. Tavoitteet ja toimenpiteet liittyvät talvelujen saatavuuteen, talveluverkostoon, monituottajuuteen ja kiinteistöjen uudistamistarpeisiin. Suunnitelmaluonnos sisältää myös talouden tasapainottamisen toimenpiteitä.

Aluehallitus on kokouksessaan 15.9.2026 (§ 467) lähettänyt sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksen lausunnoille. Lausuntokierroksen aikana asukkaat, henkilöstö ja muut sidosryhmät voivat kertoa näkemyksensä järjestämissuunnitelman luonnoksesta. Palautetta ja lausuntoja hyödynnetään suunnitelman viimeistelyssä. Lausuntoja voi antaa 16.9.- 8.10.2026 välisenä aikana.

Ehdotus

Yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervonen (p. 050 3485 227):

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta antaa lausunnon Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2027-2030.

Lausunto annetaan kokouksessa.